

NORDISKT FRILUFTSLIV I ETT KULTURSOCIOLOGISKT PERSPEKTIV B, 20poäng

Scandinavian Outdoor Education from a Cultural-Sociological Perspective, 20 credits - 30 ECTS

LADOK-KOD: FID050

BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen ges som fristående kurs i samverkan med Idrottshögskolan, Göteborgs Universitet, Örebro Universitet, Universitetet i Odense, Universitetet i Åhus, Köpenhamns Universitet, Norges Idrettshögskola samt Högskolen i Telemark, Bø.

Utbildningsområde:	Idrott
Ämne:	Idrott
Nivå	41-60 p

SYFTE/MÅL

Kursen syftar till att utveckla en förståelse för det nordiska friluftslivet genom ett komparativt förhållningssätt. Vidare syftar studierna till att utveckla en analytisk och reflekterande förmåga vad gäller komparativa studier ur såväl ett historiskt, politiskt och förvaltningsmässigt, sociologiskt som pedagogiskt perspektiv. Genom studierna skall de studerande få inblick i det praktiskt levda friluftslivet i Norden, de skall tillägna sig kunskaper om både det som är friluftslivstraditionen i det enskilda landet och det som utgör utvecklingstrender nationellt och internationellt. Det praktiska friluftslivet utgör en kontext för erfarenhetsbaserad kunskap om tradition och trend, men syftar också till att öka förståelsen för utomhuspedagogik och inte minst miljöfrågor. Kursen omfattar även skriftliga uppgifter i anslutning till det praktiska friluftslivet och utgångspunkten är ett komparativt perspektiv på nordiskt friluftsliv. Friluftsliv som kulturellt fenomen belyses genom betoning på likheter och skillnader i de olika nordiska länderna:

- Likheter i aktivitet – det traditionella, det typiska samt olika trender.
- Friluftslivets historia.
- Omfattning, organisation och sociala skiljelinjer.
- Politiska perspektiv på friluftsliv.
- Friluftslivsförvaltning och förvaltningen av naturen.
- Perspektiv på undervisning/vägledning i friluftsliv i Norden.

INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

□ **Friluftsliv i Norge – trend och tradition, 9 poäng** (13 ECTS)

Norwegian Outdoor Education - Trends and Traditions

I modulen ges praktiska exempel på friluftsliv i Norge och utgångspunkt tas i konkret praktik som uttryck för det typiska/det nationella/det kulturella. De studerande erhåller insikt i både det traditionella norska friluftslivet och ett perspektiv på trender inom norskt friluftsliv. De studerande ges vidare en inblick i ”det norska sättet” att arbeta med friluftsliv, vilka förvaltningsmässiga och politiska perspektiv som gör sig gällande samt perspektiv på hur friluftsliv tillämpas i Norge både privat och offentligt.

Exempel på praktiskt friluftsliv:

- Söndagsturen på skidor
- Vinterfriluftsliv i skogen
- Vandring och isklättring
- Vinterfriluftsliv i högfjällsterräng

□ **Friluftsliv i Sverige – Trend och Tradition, 1p** (1.5 ECTS)

Swedish Outdoor Education - Trends and Traditions

I modulen ges praktiska exempel på friluftsliv i Sverige och utgångspunkt tas i konkret praktik som uttryck för det typiska/det nationella/det kulturella. De studerande ges vidare en inblick i ”det svenska sättet” att arbeta med friluftsliv, samt perspektiv på hur friluftsliv tillämpas i Sverige både privat och offentligt.

Exempel på praktiskt friluftsliv:

- Friluftsliv i skog

□ **Projektarbete (C-uppsats) 10 p** (15 ECTS)

Bachelor essay

Delkursen innebär att de studerande under handledning genomför en mindre vetenskaplig undersökning inom något relevant område inom fältet friluftsliv. Arbetet skall ge egen erfarenhet av forsknings- och utvecklingsarbete samt fördjupade kunskaper om de metoder som tillämpas vid sådant arbete. Förmåga till kritisk analys, metodiskt arbetssätt samt klarhet i problemformulering och redovisning betonas. Projektet skall ha en nordisk profil och bygga en bro mellan teoretiska och praktiska perspektiv. Projektet skall vidare ha ett eller flera av de kultursociologiska perspektiv som kursen bygger på.

Lärprocesserna karaktäriseras av betydande inslag av självstudier och interaktiva processer (projekt, grupparbeten, IKT m m) för att uppmuntra de studerande till att utveckla såväl ämneskompetens som social- och formuleringskompetens. Dessutom förekommer undervisning i form av föreläsningar, seminarier och inte minst omfattande praktiska, laborativa övningar i naturen. Kopplingar mellan teori och praktik betraktas som ytterst viktiga.

EXAMINATION

Formerna för examination varierar med hänsyn till kursernas innehåll och utformning. Examination sker genom skriftliga, muntliga eller praktiska tentamina, varvid enskilda prestationer skall framgå. Tre gruppuppgifter, ett från varje land, ska skrivas och de bedöms av extern bedömare. Fem examinationstillfällen tillhandahålls.

Som betyg på varje delkurs samt på kursen som helhet används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Arrangerande lärosäten använder ECTS-skalan som underlag.

FÖRKUNSKAPSKRAV

Studenten skall, med godkänt resultat, ha genomgått del A av Nordiskt friluftsliv. Vidare skall studenten ha genomgått en vetenskapsmetodisk kurs om minst 5p, senast innan projektarbetet påbörjas.

URVAL

Speciell hänsyn tas till sökandes studieresultat samt tidigare erfarenheter av friluftsliv och övrig pedagogisk erfarenhet.

IKRAFTTAGANDE

Denna kursplan gäller för studenter antagna fr o m hösten 2005

KURSLITTERATUR

- Bischoff, Annette (1996). *Friluftsliv, ungdom og personlig udvikling*. Speciale, Københavns Universitet.
- Bischoff, Annette, Mytting, Ivar (2001). *Bruken av friluftsliv*. Högskolen i Telemark.
- Brügge, Britta, Glantz, Matz, Sandell, Klas (1999). *Friluftslivets pedagogik*. Stockholm: Liber.
- Eichberg Henning m fl (1986). *De grønne bølger. Træk af natur- og friluftslivets historie*. Bavnepanke.
- Madsen, Bent Leicht (1988). *Børn og unge*. Köpenhamn.
- Møller Kristensen, Thomas m fl (1995). *Mennesket og naturen*. Odense: Odense Universitetsforlag.
- Pedersen, Kirsti (1999). *Det har bare vært naturlig. Friluftsliv, kjønn og kulturelle brytninger*. Dr. Gradsavhandling NIH 1999.
- Repp, Gunnar (2001). *Verdiar og ideal for dagens friluftsliv – Nansen som føredøme?* Dr. Gradsavhandling NIH 2001.
- Sandell, Klas (1997). *Naturkontakt och allemansrätt: Om friluftslivets naturmöte och friluftslandskapets tillgänglighet i Sverige 1880-2000*. Svensk Geografisk årsbok, Vol 73, s 31-65.
- Sandell, Klas, Sörlin, Sverker. (red.). (2000). *Friluftshistoria – från "hårdande friluftsliv" till ekoturism och miljöpedagogik*. Stockholm: Carlssons Förlag.
- Sörlin, Sverker (1991). *Naturkontraktet. Om naturumgängets idéhistoria*. Stockholm: Carlssons Förlag.
- Tordsson, Björn. (1999). *Perspektiv på friluftslivets pedagogik*. Örebro universitet: Institutionen för idrott och hälsa.

IDROTTSHÖGSKOLAN
Forsknings- och utbildningsnämnden

KURSPLAN
Fastställd: 2003-06-30
Reviderad: 2005-06-30

Dessutom kompendium om totalt cirka 150 sidor som utarbetas av respektive kursansvariga lärare.

Projektarbete (10 p)

Litteratur väljs tillsammans med respektive handledare.